

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної комісії,
Ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди
Юрій БОЙЧУК
«01» травня 2023 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

з **«МІЖНАРОДНОГО ПУБЛІЧНОГО ПРАВА»**

для вступників з числа іноземних громадян та осіб без громадянства

для здобуття освітнього ступеня магістр

за спеціальністю 081 Право

освітня програма «Право»

ПРОГРАМА
вступного іспиту
з «МІЖНАРОДНОГО ПУБЛІЧНОГО ПРАВА»

для вступників з числа іноземних громадян й осіб без громадянства

для здобуття освітнього ступеня магістр

за спеціальністю **081 Право**

освітня програма: Право

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою вступного випробування є встановлення рівня знань, вмінь та навичок вступників та формування контингенту здобувачів, найбільш здібних до успішного опанування курсів зі спеціальності 081 Право на другому (магістерському) рівні вищої освіти шляхом оцінки їх знань, умінь і навичок, сформованих відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право.

Міжнародне публічне право – це особлива правова система, призначена забезпечувати міжнародний мир і безпеку, сприяти встановленню справедливих відносин між народами та сталому розвитку міжнародного співтовариства у політичній, економічній, духовно-культурній та інших сферах діяльності. Вивчення дисципліни надає можливість студентам отримати знання з історії, теорії та практики міжнародно-правового регулювання відносин між державами та іншими суб'єктами міжнародного права, а також імплементації міжнародно-правових зобов'язань України в національний правопорядок.

У межах навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» вивчається: поняття й особливості міжнародного права; історія становлення та розвиток міжнародного права; суб'єкти міжнародного права; джерела міжнародного права; взаємодія міжнародного та національного права; правове регулювання статусу територій у міжнародному праві, право міжнародних договорів; право зовнішніх зносин; право міжнародних організацій; міжнародне право прав людини, міжнародне співробітництво у боротьбі зі

злочинністю, міжнародне гуманітарне право, міжнародне економічне право та інші галузі міжнародного права. Особлива увага приділяється вивченню практики застосування Конвенції з захисту прав людини та основоположних свобод 1950 р., а також основам права Європейського Союзу.

Абітурієнти під час складання вступного випробування з міжнародного публічного права мають продемонструвати знання навчальних і наукових джерел, показати уміння комплексно аналізувати матеріал та робити практичні висновки.

ТЕМИ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

1. Поняття й особливості міжнародного публічного права

Сутність міжнародного права. Визначення поняття «міжнародне право». Функції міжнародного права. Характеристика міжнародного права. Особливості сучасного міжнародного права. Система міжнародного права. Державні інтереси, політика і міжнародне право. Право і справедливість. Міжнародне право і процес глобалізації.

2. Становлення та розвиток міжнародного права

Виникнення міжнародного права. Періодизація розвитку міжнародного права. Розвиток міжнародного права від найдавніших часів до Вестфальського конгресу 1648 р. Міжнародне право між Вестфальським конгресом 1648 р. і епохою Великої Французької революції (рубіж XVIII-XIX ст.). Розвиток міжнародного права від епохи Великої Французької революції до створення Версальської системи. Міжнародне право від створення Версальської системи до наших днів (сучасна епоха).

2. Джерела та норми в міжнародному праві

Система міжнародного права: умови виникнення, юридичне значення. Загальна характеристика структури міжнародного права (загальносистемні інститути, галузі, підгалузі, інститути, норми). Чинне міжнародне право та його основні принципи (Статут ООН, Гельсінський Заключний акт НБСЄ 1975р, Декларація про принципи міжнародного права 1970 р.) Поняття та класифікація норм міжнародного права. Ієрархія норм міжнародного права. Кодифікація і прогресивний розвиток міжнародного права. Поняття і види джерел сучасного міжнародного права. Розширення переліку джерел, закріплених у ст. 38 Статуту Міжнародного суду ООН. Міжнародний договір як джерело міжнародного права. Міжнародно-правовий звичай як джерело міжнародного права. Складові міжнародно-правового звичаю. Співвідношення договірних і звичаєвих норм міжнародного права. Доктрина.

Рішення міжнародних судових органів. «М'яке міжнародне право».

3. Взаємодія міжнародного і національного права

Питання про співвідношення міжнародного і національного права. Теорії взаємодії міжнародного і внутрішньодержавного права. Вплив міжнародного права на національне право. Імплементация норм міжнародного права у внутрішнє право держави. Вплив національного права на міжнародне право. Питання про виключну внутрішню компетенцію держави. Українське законодавство про співвідношення міжнародного й національного права. Суб'єкти міжнародного права

Поняття суб'єкта міжнародного права. Класифікація суб'єктів міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність націй та народів, що виборюють незалежність. Право націй (народів) на самовизначення. Міжнародна правосуб'єктність держав. Принцип суверенної рівності держав. Значення державного суверенітету у міжнародно-правових відносинах. Поняття міжнародно-правового визнання та його юридичне значення. Основні теорії визнання (декларативна, конститутивна). Види і форми міжнародного визнання. Визнання держав у міжнародному праві. Визнання урядів у міжнародному праві. Підстави, умови, наслідки. правонаступництво держав у міжнародному праві. Підстави правонаступництва (виникнення держави у випадку деколонізації, розпад держави, об'єднання у єдину державу, вихід зі складу держави, вхід до складу держави). правонаступництво щодо міжнародних договорів, державної власності, державних архівів, державних боргів, громадянства. Українське законодавство про міжнародне правонаступництво. Державоподібні утворення (Ватикан, вільні міста та ін.). Міжнародна правосуб'єктність міжнародних міжурядових організацій. Питання про визнання міжнародної правосуб'єктності міжнародних неурядових організацій та транснаціональних корпорацій (ТНК). Людина в міжнародному праві.

4. Відповідальність у міжнародному праві

Поняття, цілі, принципи та джерела міжнародно-правової

відповідальності. Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності. Юридичні та фактичні підстави міжнародно-правової відповідальності. Концепція об'єктивної відповідальності в міжнародному праві. Ознаки міжнародного правопорушення. Класифікація міжнародних правопорушень. Відмежування правопорушень від схожих (суміжних) діянь. Обставини звільнення від міжнародно-правової відповідальності. Форми відшкодування шкоди, заподіяної міжнародно-протиправним діянням. Міжнародно-правова відповідальність за правомірну діяльність (абсолютна або об'єктивна відповідальність, відповідальність за ризик).

5. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів

Історія виникнення і характеристика змісту зобов'язання мирного вирішення міжнародних спорів. Поняття «міжнародний спір». Класифікація міжнародних спорів. Поняття та види мирних засобів вирішення міжнародних спорів. Дипломатичні способи врегулювання спорів. Правові засоби вирішення спорів (Міжнародний Суд ООН, Постійна палата третейського суду, Міжнародний трибунал з морського права, Трибунал з позовів між Іраном та США). Вирішення спорів у межах регіональних міжнародних організацій. Вирішення міжнародних спорів між державами та юридичними й фізичними особами.

6. Право міжнародних договорів

Поняття та джерела права міжнародних договорів. Поняття та класифікація міжнародних договорів. Джерела права міжнародних договорів. Стадії укладення міжнародних договорів. Згода держави на обов'язковість міжнародного договору: способи надання, міжнародно-правові та національно-правові наслідки. Національне законодавство про надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів. Встановлення автентичності міжнародного договору: засоби, правові наслідки. Набуття чинності міжнародним договором. Застереження до міжнародного договору. Дія та дійсність міжнародного договору. Міжнародно-правові підстави недійсності міжнародного договору. Тлумачення міжнародних договорів.

7. Загальні питання міжнародно-правового регулювання територіальних просторів

Поняття і види території в міжнародному публічному праві. Державна територія. Державні кордони (встановлення, делімітація, демаркація). Правові підстави зміни державної території. Заборона застосування сили або погрози силою щодо території держави. Принципи територіальної цілісності, недоторканності й непорушності державних кордонів. Протиправні зміни державної території. Оренда території. Державна територія з міжнародно-правовим режимом. Міжнародно-правовий режим рік і озер. Режим судноплавства по Дунаю.

8. Міжнародно-правовий режим морського простору

Виникнення та розвиток міжнародного морського права. Поняття «міжнародне морське право». Міжнародно-правовий статус і режим морських просторів. Внутрішні морські води. Територіальне море. Прилегла зона. Правовий режим виключної економічної зони. Континентальний шельф. Поняття «відкрите море» і його свободи. Прапор судна. Морське дно. Морські протоки. Міжнародні канали. Питання про міжнародно-правовий режим Антарктики.

9. Міжнародно-правовий режим повітряного і космічного просторів

Поняття, принципи та джерела міжнародного повітряного права. Правовий режим повітряного простору України. Польоти в міжнародному повітряному просторі. Комерційна діяльність у міжнародних повітряних сполученнях. Міжнародна організація цивільної авіації (МОЦА=ІКАО). Виникнення та розвиток міжнародно-правового регулювання космічного простору. Космічний простір і небесні тіла. Космічні об'єкти. Космонавти.

10. Право зовнішніх зносин

Органи зовнішніх зносин держави. Дипломатичні представництва, їхні

функції та порядок утворення. Правова природа дипломатичних привілеїв та імунітетів. Привілеї та імунітети дипломатичних представництв. Особисті дипломатичні привілеї та імунітети. Консульські представництва, їхні функції та порядок утворення. Привілеї та імунітети консульських представництв. Особисті консульські привілеї та імунітети. Спеціальні місії. Привілеї та імунітети спеціальних місій та їх персоналу. Зовнішні зносини за участю міжнародних міжурядових організацій. Привілеї та імунітети органів зовнішніх зносин міжнародних організацій та їх персоналу.

11. Міжнародні організації. ООН

Поняття та ознаки міжнародної міжурядової організації. Міжнародна правосуб'єктність міжнародних міжурядових організацій. Класифікація міжнародних міжурядових організацій. Міжнародні неурядові організації: поняття, особливості міжнародної правосуб'єктності. Акти, що приймають міжнародні міжурядові організації та їхнє значення для міжнародного права. Міжнародно-правова відповідальність міжнародних міжурядових організацій. Організація Об'єднаних Націй: цілі, принципи, структура. Організація з безпеки і співробітництва в Європі: установчі документи, цілі, головні органи. Організація Північноатлантичного договору: цілі, принципи, структура. Рада Європи: цілі, принципи, структура. Співдружність Незалежних Держав: установчі документи, особливості міжнародно-правового статусу, головні органи.

12. Право Європейського Союзу

Правова і політична природа Європейського Союзу. Інституційна структура Європейського Союзу. Набуття членства в Європейському Союзі: критерії і процедура. Правовий статус держав-членів у Європейському Союзі. Громадянство Європейського Союзу. Судова система Європейського Союзу. Джерела первинного права Європейського Союзу. Поняття *acquis communautaire*. Джерела вторинного права Європейського Союзу. Особливості дії права Європейського Союзу в національних правопорядках держав-членів

(верховенство і пряма дія права Європейського Союзу). Правове регулювання співробітництва між Україною і Європейським Союзом.

13. Міжнародне право прав людини

Виникнення і розвиток міжнародно-правового співробітництва в галузі прав людини. Міжнародно-правова концепція прав людини, її відображення у чинному міжнародному праві. Універсальні і спеціальні права людини в міжнародному праві, їх поняття, призначення, зміст. Міжнародно-правовий захист вразливих верств населення: причини, засоби. Захист жінок, дітей, біженців. Міжнародно-правове регулювання захисту прав національних, етнічних, мовних, релігійних меншин. Універсальні та регіональні механізми захисту прав людини: види, способи. Конвенційні органи та органи, що діють в рамках міжнародних міжурядових організацій. Європейський суд з прав людини: юрисдикція, судоустрій, процедура звернення. Міжнародно-правові засоби боротьби з грубими і масовими порушеннями прав людини. Злочини проти людяності: апартеїд, катування, насильницькі зникнення тощо.

14. Міжнародне гуманітарне право

Поняття, предмет, джерела та принципи міжнародного гуманітарного права. Сфера застосування міжнародного гуманітарного права: міжнародні і неміжнародні збройні конфлікти. Учасники збройних конфліктів. Обмеження засобів і методів ведення війни. Міжнародно-правовий захист жертв війни, цивільних об'єктів і культурних цінностей. Міжнародний рух Червоного Хреста. Захист емблем Червоного Хреста, Червоного Півмісяця і Червоного Кристалу. Основні сучасні тенденції розвитку міжнародного гуманітарного права.

15. Міжнародно-правове регулювання питань кримінальної юрисдикції

Поняття юрисдикції, її види (державна, міжнародних судових інституцій). Юрисдикція держави у кримінальних справах, її принципи (територіальний, персональний, захисту й універсальний). Конфлікти юрисдикції держав: поняття, види, шляхи усунення. Міжнародне кримінальне

право: поняття, концепції, принципи, правове регулювання, особливості реалізації. Міжнародна кримінальна відповідальність. Міжнародний кримінальний суд: юрисдикція, судоустрій. Міжнародні злочини: агресія, геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини. Міжнародно-правова допомога у кримінальних справах: поняття, правове регулювання, види, реалізація. Екстрадиція: підстави, правове регулювання, принципи подвійної кримінальності, спеціалізації, мінімального терміну покарання. Підстави для відмови в екстрадиції.

16. Забезпечення міжнародної безпеки міжнародно-правовими засобами

Поняття і міжнародно-правові засоби забезпечення міжнародної колективної безпеки. Міжнародна агресія: поняття, міжнародно-правові засоби усунення агресивних воєн, відповідальність за розв'язання. Умови правомірності заходів колективної безпеки. Заходи зміцнення довіри і міжнародний контроль обмежень озброєнь і роззброєння. Міжнародно-правові гарантії без'ядерного статусу України: підстави надання, юридична сила, зміст. Міжнародні організаційно-правові засоби забезпечення міжнародної безпеки. Міжнародні системи колективної безпеки (ОБСЄ, НАТО, ЄС, ЛАД, ОБКБ). НАТО як міжнародна організація колективної безпеки. Міжнародно-правові основи співпраці України з НАТО. Повноваження ООН з підтримання міжнародного миру та безпеки. Участь України у міжнародних заходах з підтримання міжнародного миру та безпеки.

17. Міжнародно-правове регулювання міжнародних економічних відносин

Поняття «міжнародне економічне право». Джерела міжнародного економічного права. Принципи міжнародного економічного права. Правові режими, що надаються державами для регулювання зовнішньоекономічних відносин. Система міжнародних економічних організацій. Світова організація торгівлі (СОТ).

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Вступне випробування з «Міжнародного публічного права» проводиться у формі іспиту.

До складу екзаменаційного білету входять три питання з різних тем курсу міжнародного публічного права.

Необхідно на окремому екзаменаційному аркуші стисло, у тезовій формі, або у вигляді структурно-логічної схеми, викласти теоретичний матеріал, прокоментувати свою відповідь.

Екзаменаційна комісія має право задавати додаткові уточнюючі запитання із завдань, зазначених у білеті.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 100 ДО 200 БАЛІВ

Бали	Кількість правильних відповідей	Характеристика відповіді
191–200 балів	Від 95,5% до 100% правильних відповідей	Вступник демонструє всебічні, систематизовані й глибокі знання з предмета; уміє застосовувати їх на практиці; спроможний доводити правильність своєї відповіді переконливою аргументацією. Відповідь вступника повна, логічна, послідовна, не містить помилок.
181–190 балів	Від 90,5% до 95% правильних відповідей	Вступник правильно, чітко, логічно й повно відповідає на всі питання. Може пов'язати теорію й практику, правильно демонструє виконання практичних завдань. Відповідь повна. Вступник може припускатися незначних огріхів.
171–180 балів	Від 85,5% до 90% правильних відповідей	Вступник демонструє ґрунтовні знання, уміє застосовувати їх на практиці. Вільно висловлює власні думки, аргументовано відповідає на поставлені запитання. Відповідь вступника повна. Вступник може припускатися незначних помилок.
161–170 балів	Від 80,5% до 85% правильних відповідей	Вступник демонструє глибокі знання з предмета, вправно застосовує їх на практиці; уміє доводити правильність своєї відповіді. Відповідь вступника повна, логічна, але містить деякі неточності.
151–160 балів	Від 75,5% до 80% правильних відповідей	Вступник загалом правильно відповідає на питання. Демонструє виконання практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань. Відповідь вступника повна, але недостатньо чітка, містить деякі огріхи.

141–150 балів	Від 70,5% до 75% правильних відповідей	Вступник виявляє загалом добрі знання з предмета, досить успішно виконує передбачені програмою завдання; оперує основними поняттями, уміє робити висновки. Відповідь вступника повна, але недостатньо чітка, містить незначні помилки.
131–140 балів	Від 65,5% до 70% правильних відповідей	Вступник виявляє достатні знання з предмета, виконує передбачені програмою завдання з незначними огріхами; оперує основними поняттями, уміє робити висновки, але відповідь вступника недостатньо чітка, містить помилки.
121–130 балів	Від 60,5% до 65% правильних відповідей	Вступник відтворює частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але пояснення не лаконічні, не повні. Під час відповіді вступник припускається помилок.
111–120 балів	Від 55,5% до 60% правильних відповідей	Вступник має прогалини в знаннях навчального матеріалу. Відповідь не повна, потребує уточнень і додаткових запитань; вступник не вміє самостійно зробити висновків, припускається значних помилок під час відповіді.
101–110 балів	Від 50,5% до 55% правильних відповідей	Вступник непереконливо відповідає на питання, плутає поняття. Відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності в знаннях, не вміє оцінювати факти та явища. Припускається помилок під час виконання практичних завдань.
100 балів	50%	Вступник неповно, за допомогою додаткових питань відповідає на питання. Його відповіді неточні, під час демонстрації практичних навичок вступник припускається помилок, вирішує лише найлегші

		завдання.
Менше 100 балів Незадовольно	Від 0% до 49% правильних відповідей	Вступник володіє теорією на фрагментарному рівні, під час виконання завдань припускається принципових помилок. Вступник не здатний орієнтуватися в програмовому матеріалі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Анцелевич Г. О. Міжнародне публічне право: підручник для студентів вищ.навч. закладів/Г. О. Анцелевич, О. О. Покрещук; за ред. Г. О. Анцелевича. К. :Алерта, 2005. 424 с.
2. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ : Фенікс, 2018. 762 с.
3. Буткевич В. Г. Міжнародне право: Основи теорії: підручник для студентів вищ. навч. закладів / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній; за ред. В.Г. Буткевича. К. : Либідь, 2002. 605 с.
4. Гердеген М. Міжнародне право / Гердеген М. Перек. з нім. 9-го вид., перероб. і доп. К. : К.І.С., 2011. 516 с. 50
5. Гринчак І. В. Арбітражне врегулювання міжнародних спорів: монографія. Видавництво “Право”, 2020. 226 с.
6. Лунц Л.А. Курс международного частного права: В 3 томах. М.: Спарк, 2002. 1007 с.
7. Міжнародне право. Основні галузі : підруч. / В. Г. Буткевич та ін. К. : Либідь, 2004. 816 с.
8. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону України/ за ред.. проф..Довгєрта А. Х.: Одісей, 2008. 352 с.
9. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник/ за ред..А.С.Довгєрта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2012. 376 с.
10. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник/ за ред.А.С.Довгєрта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
11. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / Антипенко В. Ф. та ін. Київ : НАУ, 2012. Т. 1. 420 с.
12. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / Антипенко В. Ф. та ін. Київ : НАУ, 2012. Т. 2. 348 с.
13. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / В. В. Мицик та ін. Харків :Право, 2020. Т.1. Основи теорії. 416 с.
14. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне

публічне право: підручник. Харків : Право. Т. 2. Основні галузі. 2018. 624 с.

15. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.

16. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя проф. М.В. Буроменського : моногр. / авт.кол.; за ред. В.М. Репецького та В.В. Гутника. Львів; Одеса : Фенікс, 2017. 564 с.

17. Тимченко Л. Д., Кононенко В. П. Міжнародне право : підручник. Київ: Знання, 2012. 631 с.

18. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Міжнародне приватне право : підручник. К.: Алерта, 2017. 504 с. 51

19. Цірат Г.А. Міжнародний цивільний процес: сучасний стан та перспективиміжнародно-правової уніфікації: монографія. – Х.: Вид авництво Іванченко І.С., 2013. 482 с.

Додаткова література

1. Бабін Б. В. Програмне регулювання у сучасному міжнародному праві: еволюція, форми та механізми реалізації : монографія. / за заг. ред. проф. М. О. Баймуратова. Одеса : Фенікс, 2012. С. 245–328. 454 с.

2. Базедов Ю. Унификация международного частного права в Европейском союзе. Международное публичное и частное право. 2003. №3. С.3-12.

3. Білоус О. Ю. Конвенції Міжнародної організації праці як джерела трудового права України : автореф. дис канд. юрид. наук: 12.00.05/ Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса, 2017. 19 с.

4. Боднар К. П. Особливості правової природи арбітражних механізмів міжнародного центру з врегулювання інвестиційних спорів (ІКСІД) : дис.. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Київ, 2016. 213 с.

5. Борщевська О. Судовий імунітет держави в розгляді приватноправових спорів за участю іноземних осіб. Господарське право і процес. 2021. № 3. С. 77 – 82.

6. ван Ден Боше П., Бекетов С. Вступ до права Світової організації торгівлі. К.: Ін Юре, 2011. 100 с.

7. Бурма С. К. Міжнародно-правова характеристика інституту дружнього

врегулювання в Європейському суді з прав людини: дис... канд. юрид.наук:

12.00.11. Одеса, 2015. 231 с.

8. Буроменський М. В. Імплементация норм міжнародного права у конституційний правопорядок України. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. /за заг. ред. М. В. Ціка, О. В. Петришина. Харків : Право, 2008. Т. 2. С. 59–76.

9. Буткевич О. В. Міжнародне право ХХІ ст.: утвердження концепції «живого права». Альманах міжнародного права. 2010. Вип. 2. С. 37–47. 52

10. Ведькал В. А., Гадірлі Т. А. Імунітет держави, його види та концепції реалізації. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 9. С. 296 – 298.

11. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України: монографія / Акуленко В.І., Андреасян Г.А., Білоріцький Г.О. та ін.; за ред. В. Н.Денисова. Київ: Юстиніан, 2006. 672 с.

12. Гавердовский А. С. Имплементация норм международного права. К.: «Вища школа», 1980. 320 с.

13. Глобалізаційні процеси в сучасному світі: навчально-методичні матеріали / Р. В. Войтович, М.Т. Солоха К. : НАДУ, 2013. 52 с.

14. Грушко П. Міжнародно-правове регулювання електронної комерції та електронного обміну даними. Український часопис міжнародного права. 2002. №1. С.45-47.

15. Давидова І. В. Правочини та їх недійсність в інформаційному суспільстві: теорія і практика: монографія. Одеса: Юридична література, 2018. 368 с.

16. Задорожний О. В., Пазюк А. В. Международное информационное право: учебное пособие. Том 1. Одесса: Феникс, 2013. 854 с.

17. Ізарова І. О. Теоретичні засади цивільного процесу Європейського Союзу: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2015. 335 с.

18. Канашевский В.А. Правовое положение международной организации как субъекта международного частного и гражданского права. Правоведение. 2003. №3. С.139-158.

19. Кисіль В. І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації. 2-е

доповн.та переробл. вид. Київ, 2005. 480 с.

20. Кісілевич-Чорнойван О. М. Міжнародне інформаційне право: навч. посіб.К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 160 с.

21. Комаров В.В. Цивільний процес у глобальному контексті. Право України.2011. № 10. С. 20-29

22. Кононенко В.П.Вирішення територіальних спорів Міжнародним СудомООН: теорія і практика : монографія / В. П. Кононенко. – Київ-Одеса : Фенікс, 2018. – 438 с. 53

23. Кох Х., Магнус У., Винклер фон Моренфельс П. Международное частное право и сравнительное правоведение / Пер. с нем. д-ра юр. наук Ю.М.Юмашева. М.: Междунар. отношения, 2001.

24. Крупа Л. В. Інвестиційне право: навч. посіб. у схемах і таблицях. Видавництво “Право”, 2021. 55 с.

25. Крутий Е.А. Роль национальных кодификаций в процессе унификации МЧП. Международное публичное и частное право. 2012. № 4. С. 16–19.

26. Левитин А.Б. Вопросы публичного порядка в международном частном праве. Проблемы международного частного права. М., 1960. С.208-229.

27. Мазаев Р. И. Актуальные вопросы применения Принципов международных коммерческих договоров и Принципов Европейского договорного права. Международное публичное и частное право. 2004. № 6. С.16–19.

28. Мережко А. А. Транснациональное торговое право (lex mercatoria) : монографія. К. : Таксон, 2002. 464 с.

29. Мережко А.А. Наука международного частного права: история и современность. К.: Таксон, 2006. 356 с.

30. Мережко О.О. Проблеми теорії міжнародного публічного та приватного права. К.: Юстиніан, 2010. 320 с.

31. Мережко А.А. Психологическая теория международного права (публічного и частного). Одесса: Феникс, 2012. 244 с.

32. Нігрєєва О.О. «М'яке право» у міжнародній системі: до питання про зміст та функції. Правова держава, 2018, № 30. С.147–153.

33. Оніщенко Н. Співвідношення внутрішньодержавного та міжнародного права: наукові реалії сьогодення. Вісник Національної академії правових наук України, 2015, № 1(80). С. 29–36.

34. Пазюк А. В. Міжнародне інформаційне право: теорія і практика: монографія / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин. Дніпропетровськ.: «Середняк Т. К.», 2015. 447 с.

35. Седова Ж.И. Международное лицо: особенности правового регулирования специального статуса. Арбитражная практика. 2002. №1. С.58-59.

36. Соловяненко Н. Правовое регулирование электронной торговли и электронной подписи (международный опыт и российская практика). Хозяйство и право. 2003. №2. С.43-51.

37. Стрельцова Є. Д. Уніфікація міжнародного права та її вплив на національне законодавство: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 522 с.

38. Стрельцова Є. Д. Щодо спроб міжнародно-правової уніфікації окремих інститутів морського права. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2014. Том 2, вип. 11. С.160-163.

39. Стрельцова Є. Д. Уніфікація як закономірна тенденція розвитку міжнародного приватного права: загальний огляд. Вісник Академії адвокатури України. 2015. Том 12, № 2(33). С. 26-33.

40. Стрельцова Є. Д. Перспективний міжнародно-правовий режим морських перевезень вантажу: причини перегляду діючих міжнародних конвенцій. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2016. № 9. С. 204 – 210.

41. Стрельцова Є. Д. Міжнародна уніфікація права: загальний огляд. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2017. № 13. С. 22 – 28.

42. Стрельцова Є. Д. Фрагментація як епістемологічний чинник дослідження процесів уніфікації міжнародного публічного права. Вплив

концепції фрагментації на методологію дослідження уніфікації міжнародного публічного права. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. Том 2, № 30. С. 106 -109.

43. Стрельцова Є. Д. Міжнародні організаційно-правові механізми впливу на уніфікацію внутрішньодержавного права. Прикарпатський юридичний вісник. 2018. № 4. С. 147 – 152.

44. Стрельцова Є. Д. М'яке міжнародне право як інструмент міжнародноправової уніфікації. Jurnalul juridic national: teorie și practică. 2018. № 6 (34). С. 223-226.

45. Стрельцова Є. Д. Міжнародно-правова уніфікація: еволюційний аспект Visegrad Journal on Human Rights. 2019. № 1. С. 110 – 115.

46. Стрельцова Є. Д. Деякі аспекти деформалізації механізмів міжнародноправової уніфікації. Сучасне право в епоху соціальних змін: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції. Національний авіаційний університет, Київ, 26 лютого 2021 р. Том 1. Тернопіль: Вектор, 2021. С. 355 – 357.

47. Стрельцова Є. Д., Стрельцов Є. Л., Сотула О. С. Безпека життя людини: Україна та Європа (порівняльно-правове дослідження). Деліктологія: монографія. Під заг. ред. І. М. Копотуна, С. В. Петкова, Р. Polian. Куновіце: Академія ГУСПОЛ, 2021. Т. 3. 332 с. С.36-50.

48. Фединяк Г. Міжнародне приватне право України: деякі актуальні теоретичні та практичні аспекти розвитку. Право України. 2002. №11. С.141-143.

49. Фурса С.Я. Міжнародний цивільний процес України: Навчальний посібник. Практикум. К.: КНТ, 2010. 340 с.

50. Черняк Ю.В. Інститут підсудності в міжнародному приватному праві країн Європейського Союзу та України: Монографія. К.: Прецедент, 2008. 180 с.

51. Щокін Ю. В. Міжнародно-правовий звичай: проблеми теорії та практики: монографія /Ю. В. Щокін. Х.: Право, 2012. 456 с.

52. Arroyo D.P.F., Mbengue M.M. Public and Private International Law in International Courts and Tribunals: Evidence of an Inescapable Interaction. Columbia

journal of transnational law. 2018. Vol. 56. N 4. P. 797–854.

53. Barkin J.S. (2013) Introduction: The State and International Organizations. In: International Organization. Palgrave Macmillan, New York. https://doi.org/10.1057/9781137356734_1_56

54. Belgium v. Spain (Barcelona Traction, Light and Power Company, Limited case). New Application: 1962. Judgment of 24 July 1964. URL: <https://www.icjciij.org/en/case/50/judgments>

55. Burke-White W. W., von Staden Andreas. Private Litigation in a Public Law Sphere: The Standard of Review in Investor-State Arbitrations. Yale Journal of International Law. 2010. Vol. 35:283-

346.URL:https://www.academia.edu/27555946/Private_Litigation_in_a_Public_Law_Sphere_The_Standard_of_Review_in_Investor_State_Arbitrations?email_work_card=reading-history

56. Carr I., Stone P. International Trade Law. Routledge, 2017. 854 p.

57. Changing Actors in International Law /Edited by Karen N. Scott, Kathleen Claussen, Charles-Emmanuel Côté, and Atsuko Kanehara. Brill Nijhoff, 2020. 444 p.

58. DiMatteo L.A. International Contracting: Law and Practice. Wolters Kluwer, 2016. 654 p.

59. Fox W.F. International Commercial Agreements and Electronic Commerce. Wolters Kluwer, 2018. 464 p.

60. Liechtenstein v. Guatemala(Nottebohm case). International Court of Justice. Judgment.1953. URL: <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/18/018-19531118-JUD-01-00-EN.pdf>

61. Mills A. Connecting Public and Private International Law. Linkages and Boundaries in Private and Public International Law / ed. by V.R. Abou-Nigm, K. McCall-Smith, D. French. Oxford: Hart Publishing, 2018. P. 13–32.

62. Morris P.S. From Territorial to Universal – the Extraterritoriality of Trademark Law and the Privatizing of International Law. Cardozo arts & entertainment law journal. 2019. Vol. 37, Issue 1. P. 33–85.

63. Morgera E., Gillies L. Realizing the Objectives of Public International

Environmental Law Through Private Contracts: the Need for a Dialogue with Private International Law Scholars. Linkages and boundaries in private and public international law / ed. by V.R.Abou-Nigm, K.McCall-Smith, D.French. Oxford: Hart Publishing, 2018. P. 175–198. Norton Patrick M. The Role of Precedent in the Development of International Investment Law. ICSID Review - Foreign Investment Law Journal. 2018. Volume

33. Issue 1. Pages 280–301. URL: <https://doi.org/10.1093/icsidreview/six027>.

Джерела Internet:

1. Законодавство України // Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Електронний каталог Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua/ua/elektronnyjkatalog/>
4. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
5. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.icj-cij.org/en>
6. Офіційний сайт Міжнародної морської організації. URL: <https://www.imo.org/en/About/Pages/Default.aspx>
7. Офіційний сайт ООН. URL: <https://www.un.org/en/about-us>
8. Офіційний сайт Міжнародної торговельної палати. URL: <https://iccwbo.org/about-us/>
9. Офіційний сайт Гаазької конференції з міжнародного приватного права <https://www.hcch.net/en/home>
10. Офіційний сайт Комісії ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL) <https://uncitral.un.org/en/about>
11. Офіційний сайт Міжнародного центру з врегулювання інвестиційних спорів. URL: <https://icsid.worldbank.org>